MALATS i CODINA, Segimon

Veterinari. Nascut a Santa Eugènia de Berga entre els anys 1746 i 1748, era fill de Pau Malats, escloper, i de Rosa Codina, tots dos naturals de Vic. L'any 1775 ingressà com a manescal al Regiment de Dragons de Louisiana de l'exèrcit espanyol per tenir cura de les cavalleries, i l'any 1781 aconseguia el nomenament de mariscal major o veterinari militar d'aquest mateix cos castrense. El 1784, amb la finalitat d'adquirir la formació necessària per implantar a Espanya els coneixements veterinaris més innovadors, va ser comissionat per fer estudis a l'Escola Veterinària d'Alfort, París, i posteriorment a Alemanya, Dinamarca i Gran Bretanya. En retornar l'any 1789 se li encarregà el projecte per establir a Madrid una escola de veterinària, i en fou nomenat primer director. L'any següent va aconseguir el títol de mariscal major de les cavalleries de l'exèrcit reial. Per Reial ordre de 23 de febrer de 1792 s'aprovà la creació de l'Escola de Veterinària. Segimon Malats en llegí el discurs inaugural el 18 d'octubre de 1793. Amb l'esclat de la Guerra del Francès va prestar els seus serveis com a veterinari als rengles de l'exèrcit resistent. En acabar el conflicte, l'any 1814, va tornar a la direcció de l'Escola de Veterinària, càrrec que va mantenir fins al curs 1821-1822. Va crear un fàrmac per guarir els èquids que va ser conegut amb el nom de «bàlsam Malats» i que va tenir una gran requesta entre els criadors de l'època, i fins i tot va arribar a ser utilitzat encara a principis del segle xx. Morí a Madrid el 24 de desembre de 1826.

Bibliografia

Oración que el dia 18 de Octubre de 1793 en que se abrió la Real Escuela de veterinaria de Madrid, leyó con este motivo don Segismundo Malats...: [Tema: Utilidades y ventajas que acarrea el estudio de Veterinaria]. Pie imprenta, Madrid: Imp. Benito Cano, 1793.

Elementos de veterinaria, que se han de enseñar á los alumnos del Real Colegio de Veterinaria de Madrid. Madrid: Benito Cano, 1793-1794. [D'aquesta obra se'n van fer dues edicions més: una segona els anys 1795-1796 i una tercera els anys 1797-1798, totes dues editades pel mateix Benito Cano.]

Nuevas observaciones físicas, concernientes a la economía rural, cría, conservacion y aumento del ganado caballar, con varios puntos interesantes á la salud pública. Madrid: M. Gonzalez, 1793.

Por el excelentísimo señor secretario de Estado de Gracia y Justicia que fue comunicado en doce de mayo del corriente año mil ochocientos diez y nueve un soberano decreto por el que sirvió el rey n.s. manda que vendiese mi bálsamo Madrid, 1819.

Traduccions

Anatomia y patologia veterinarias, materia médica y economia rural. Obra escrita en frances por Mr. Bourgelat, fundador de las escuelas de veterinaria en Francia. Traducida por D. Segismundo Malats. Madrid, 1793-1795.

Fonts: 6, 52, 89, 90, 103, 193, 236, 243, 246, 247, 248 i 270.